

Stockholm
19 december 2017

Öppet brev till Sveaskogs styrelse

Sveaskog förvaltar den skog som ytterst ägs av alla svenska medborgare. Med detta förvaltarskap följer ett stort ansvar för bolaget att agera ansvarsfullt, ärligt och transparent gentemot allmänheten i frågor som rör fastighetsinnehavet och som är av intresse för allmänheten. Under många år har Naturskyddsföreningen dokumenterat och granskat Sveaskogs skogsbruk. Riksföreningen har upprepat nåtts av rapporter om stora brister i Sveaskogs naturvårdsarbete runt om i landet. Denna kritik har Naturskyddsföreningen lyft till Sveaskog från såväl lokal som regional och nationell nivå.

Som ett resultat av kritiken inledde Sveaskogs ledning för skogsstaben och Naturskyddsföreningen i början av 2015 en ömsesidig dialog genom bilaterala möten. Vi har nu haft denna dialog under mer än två år. Vi konstaterar att våra möten har varit ett bra och konstruktivt arbetssätt för att dryfta och försöka nå samsyn i vissa frågor, och vi ser gärna en fortsättning på denna dialog.

Dock har Sveaskog underpresterat gravt när det gäller att besvara den kritik som vi har framfört från våra medlemmar – medlemmar som dokumenterar vad som händer där resultaten verkligen räknas – i skogen. Den kritik som framförts handlar framförallt om Sveaskogs naturvärdesbedömningar i samband med avverkningsplaneringar samt vid nedklassningar av naturvårdsskogar till produktionsskogar. Det handlar även om Sveaskogs analyser och motiv – kort sagt de underlag - som ligger till grund för avsättningar och planerade avverkningar inom ramen för de olika ekoparksplanerna.

Naturvärdesbedömningar

Redan 2014 uppmärksammade Naturskyddsföreningen Sveaskog på bolagets nedklassningar av ett flertal områden i Norrbotten. Områdena hade klassats om från frivilliga avsättningar till produktionsskogar. Naturskyddsföreningen genomförde egna inventeringar av 27 olika områden som omfattades av Sveaskogs nedklassningar och konstaterade att dessa höll höga, till mycket höga naturvärden, i många delar av nyckelbiotopklass. Granskningen uppmärksammades av tidningen Sveriges Natur (nr. 5-2015). Under de två år som föreningen har haft dialogmöten med Sveaskog så har bolaget upprepat lovat Naturskyddsföreningen att redovisa de naturvärdesbedömningar som ligger till grund för nedklassningarna. Vi har upprepat tagit upp ärendet, men ännu har bolaget inte levererat någon som helst redovisning av sina naturvärdesbedömningar.

Under 2017 har Naturskyddsföreningen fortsatt att uppmärksamma Sveaskog på brister i naturvärdesbedömningar i flera län. Medlemmar i föreningen har även vid

flera tillfällen begärt att få ta del av bolagets naturvärdesbedömningar rörande avverkningsplaneringar av skogar med höga naturvärden. Detta har dock nekats av Naturskyddsföreningen. Istället har bolaget, vid vissa tillfällen, erbjudit en exkursion i fält. Vi delar Sveaskogs uppfattning att det är viktigt att träffas och diskutera naturvärden i fält, men givet de stora brister i Sveaskogs avverkningsplaneringar som har dokumenterats av ideell naturvård så räcker inte detta.

Om Sveaskogs naturvårdsarbete ska kunna framstå som trovärdigt behöver Sveaskog kunna visa upp och redogöra för de konkreta naturvärdesbedömningar som bolaget har genomfört vid tillfället för avverkningsplanering, eller omklassificering av frivilliga avsättningar, genom att offentliggöra dessa. Att inte redogöra för dem kan inte tolkas på annat sätt än att bolaget väljer att undanhålla information från allmänheten om medborgarnas gemensamma skogar, vilket urholkar det statliga bolagets trovärdighet rejält.

Ekoparkerna

I Sveaskogs ekoparker ska ekologin gå före ekonomin. Arter ska kunna fortleva och sprida sig. Minst 50 % av ytan är alltid avsatt för naturvård och på resterande delar bedrivs ett hållbart skogsbruk.

Naturskyddsföreningen menar att detta är mycket bra ambitioner, och stöder arbetssättet med ekoparker. Dock menar föreningen att om Sveaskogs ambitioner ska kunna uppnås så är det avgörande hur Sveaskog beräknar de 50 % man avsätter i ekoparkerna. Genrell hänsyn på hyggen samt unga skogar utan idag befintliga naturvärden bör aldrig prioriteras som avsatt naturvård framför äldre skogar med befintligt höga naturvärden. Om Sveaskog ska kunna leva upp till ekoparkernas syfte behöver ekoparksplanerna i första hand säkerställa rödlistade och hotade arters livsmiljöer – och i förlängningen det långsiktiga bevarandet av dessa. Sveaskogs mångfalds- och landskapsanalys behöver därför utgå från arternas behov och spridningsbiologi.

Avgörande för att bevara arter och deras livsmiljöer är att de skogar som idag innehåller rätt förutsättningar prioriteras i Sveaskogs mångfalds- och landskapsanalys. Mot bakgrund av den kritik som har riktats mot hur Sveaskog sköter ekoparkerna, nu senast i radioprogrammet Kaliber den 18 december 2017, befarar vi att bolagets analyser kan ha brister som riskerar en långsam urholkning av värdekärnor.

Sveaskogs naturvårdsarbete måste göras transparent för allmänheten

Mot bakgrund av ovanstående yrkar Naturskyddsföreningen att Sveaskogs styrelse ställer följande krav på bolaget:

- Att Sveaskog fr.o.m. nu och framåt regelmässigt gör bolagets samtliga naturvärdesbedömningar offentliga via nätet, utan dröjsmål efter intern kvalitetssäkring och godkännande. Med andra ord tillgodoser allmänheten med de naturvärdesbedömningar som ligger till grund för avverkningsplaneringar och omklassificeringar av frivilliga avsättningar till

produktionsskogar. Om Sveaskog så finner lämpligt kan naturvärdesbedömningarna anonymiseras innan offentliggörande.

- Att Sveaskog offentliggör samtliga mångfalds- och landskapsanalyser som ligger till grund för ekoparkerna. I denna information behöver särskilt följande framgå för att Sveaskogs motiv för naturvårdsarbetet i ekoparkerna ska kunna anses vara transparent gentemot allmänheten:
 - Åldersklasser fördelade på NO, NS och produktionsarealer. Redovisas i tematiska kartor och tabeller.
 - Särredovisningar av arealerna NO-, NS-områden, generell hänsyn och naturreservat.
- Att Sveaskog inte räknar in den generella hänsynen inom ramen för avsatta NO- och NS-områden i ekoparkerna.

Vi menar att ovanstående information är avgörande för Sveaskogs transparens och trovärdighet gentemot allmänheten. Det är trots allt svenska folkets skogar som Sveaskog förvaltar.

Denna skrivelse har även stämts av med Jan Terstad, chef skogs- och naturvårdsavdelningen.

Med vänlig hälsning,

Johanna Sandahl, ordförande

Malin Sahlin, sakkunnig
skogsfrågor